

UZASADNIENIE

Decyzjami: z 10 kwietnia 2017r. znak (...), nr sprawy (...) i z dnia 2 maja 2017 r. znak (...), nr sprawy (...) (...) w S. odmówił E. S. prawa do zasiłku chorobowego za okresy: od 15 grudnia 2016 r. - 8 marca 2017 r. i 9 marca 2017r. – 5 kwietnia 2017r. wskazując, iż adresatka decyzji nie podlegała od 1 października 2016r. ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia w (...) spółce jawnej w S. (z którego to tytułu dochodzi świadczeń), co stwierdzono już decyzją z dnia 9 marca 2017r. (decyzje – k. 8 i 9 stanowiących załącznik do akt sprawy akt zasiłkowych)

E. S. wniosła odwołanie od tych decyzji domagając się ich zmiany poprzez przyznanie jej prawa do zasiłku chorobowego na objęte decyzjami okresy i polemizując ze stanowiskiem organu o niepodleganiu przez nią ubezpieczeniom społecznym warunkowanym uznaniem przez organ, że umowę o pracę zawarto dla pozorów. (k. 2 – 5)

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie od ubezpieczonej kosztów procesu według norm przepisanych podtrzymując dotychczasowe stanowisko (k. 8 – 10)

Do końca procesu przed sądem I instancji ubezpieczona nie zmodyfikowała żądania, dodatkowo jedynie wniosła o zasądzenia od przeciwnika na jej rzecz kosztów procesu. (k. 43 – 44)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

E. S. została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych od dnia 1 października 2016 r. z tytułu zatrudnienia w (...) spółce jawnej w S..

Niesporne

Od 16 listopada 2016r. ubezpieczona pozostawała niezdolna do pracy.

Niesporne, nadto zaświadczenie płatnika składek – k. 1 i nast. akt zasiłkowych

Płatnik składek wypłacił ubezpieczonej wynagrodzenie za czas choroby za okres 16 listopada 2016r. – 18 grudnia 2018r.

W dniu 30 grudnia 2016r. złożył zaś do organu rentowego druk ZUS Z – 3, w którym zaznaczył, iż pracownica występuje o zasiłek chorobowy za okres od 19 grudnia 2016r. do 11 stycznia 2017r. Do druku załączył zaświadczenie lekarskie o niezdolności ubezpieczonej do pracy obejmujące okres 15 grudnia 2016r. – 11 stycznia 2017r.

dowód: zaświadczenie płatnika składek – k. 1 i nast. akt zasiłkowych, zaświadczenie (...) k. 2 akt zasiłkowych

Później płatnik składek przekazywał organowi rentowemu kolejne zaświadczenia lekarskie o niezdolności E. S. do pracy obejmujące łącznie okres od 12 stycznia 2017r. do 5 kwietnia 2017r.

niesporne, nadto zaświadczenia (...) k. 3, 4, 6, 7 akt zasiłkowych

(...) w S. przeprowadził postępowanie wyjaśniające w przedmiocie prawidłowości zgłoszenia E. S. do ubezpieczeń społecznych.

Efektem wskazanego postępowania było wydanie przez organ w dniu 9 marca 2017 r. decyzji nr (...) stwierdzającej, że E. S. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 1 października 2016 r. jako pracownik u płatnika składek (...) spółki jawnej w S., gdyż podpisana umowa o pracę miała charakter pozorny.

niesporne, nadto decyzja (...) Oddziału w S. nr (...) z dnia 9 marca 2017 r. – k. 5 akt zasiłkowych

Prawidłowość tej decyzji była przedmiotem postępowania sądowego.

Wyrokiem z dnia 26 września 2017 r. sygn. akt VI U 718/17 Sąd Okręgowy w S. zmienił decyzję, o jakiej mowa, orzekając iż „nie stwierdza, że ubezpieczona E. S. jako pracownik u płatnika składek (...) spółki jawnej w S. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 1 października 2016 roku”, nadto rozstrzygnął o kosztach procesu.

Wskazany wyrok został zmieniony wyrokiem Sądu Apelacyjnego w S. z dnia 5 kwietnia 2018 r. sygn. akt AUa 695/17 jedynie w zakresie kosztów procesu.

niesporne, a nadto wyrok Sądu Okręgowego w S. z 26 września 2017 r. sygn. akt VI U 718/17 wraz z uzasadnieniem – k. 71 – 82 wyrok Sądu Apelacyjnego w S. z 5 kwietnia 2018 r. sygn. akt III AUa 695/17 wraz z uzasadnieniem – k. 49 – 56

Decyzją z dnia 8 listopada 2018 r. znak (...) - (...), nr sprawy (...) (...) w S. zmienił zaskarżone w niniejszym postępowaniu decyzje z dnia 10 kwietnia 2017r. i z dnia 2 maja 2017r. w ten sposób, że przyznał E. S. prawo do zasiłku chorobowego łącznie na okres 19 grudnia 2016 r. - 3 kwietnia 2017 r.

dowód: decyzja z dnia 8 listopada 2018r. – k. 89

W dniu 4 kwietnia 2017r. E. S. urodziła dziecko.

niesporne

Wyrokiem z dnia 10 lipca 2018r. sygn. akt IX U 337/17 tutejszy sąd zmienił inną decyzję organu rentowego dotyczącą ubezpieczonej - z dnia 19 maja 2017r. znak (...) przyznając E. S. prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres 4 kwietnia 2017r. – 2 kwietnia 2018r.

Wyrok ten nie został zaskarżony apelacją. Toczyło się jedynie postępowanie zażaleniowe co do rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu.

niesporne, nadto wyrok Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z 10 lipca 2018 r. – k. 84 akt IX U 337/17

Sąd zważył, co następuje.

Przedmiotem niniejszego postępowania było prawo E. S. do zasiłku chorobowego w okresie 15 grudnia 2016r. – 5 kwietnia 2017r., o którym to prawie organ częściowo rozstrzygnął decyzją z dnia 10 kwietnia 2017r. znak (...), nr sprawy (...), a częściowo decyzją z dnia 2 maja 2017 r. znak (...), nr sprawy (...).

W toku procesu doszło do częściowej zmiany każdej z tych decyzji i przyznania E. S. prawa do zasiłku chorobowego łącznie na okres 19 grudnia 2016r. – 3 kwietnia 2017r. Przemawiało to za częściowym umorzeniem postępowania w stosunku do każdej decyzji w zakresie, w jakim została ona przez sam organ zmodyfikowana. Zgodnie bowiem z art. 477¹³ § 1 k.p.c. zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części; poza tym zmiana lub wykonanie decyzji nie ma wpływu na bieg sprawy.

Ubezpieczona domagała się zasiłku chorobowego za okres 15 grudnia 2016r. – 5 kwietnia 2017r., organ zaś to żądanie uwzględnił z wyłączeniem okresów 16 – 18 grudnia 2016r. i 4 – 5 kwietnia 2017r. Tylko zatem co do tych dwóch okresów objętych różnymi decyzjami nie zachodziły podstawy do umorzenia postępowania.

Odwołanie ubezpieczonej w zakresie odnoszącym się do tych okresów ulec musiało oddaleniu.

Kwestię świadczeń z ubezpieczenia chorobowego, do których należy zasiłek chorobowy regulują przepisy ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U. 2017.1368), zwanej dalej ustawą zasiłkową.

W myśl art. 6 ust. 1 ustawy zasiłkowej zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym, w tym ubezpieczeniu chorobowemu unormowane są w ustawie z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. 2017.1778), zwanej dalej ustawą systemową. Zgodnie z art. 11 ust. 1 i 2 ustawy systemowej ubezpieczeniu chorobowemu podlegają obowiązkowo ubezpieczeni wymienieni w art. 6 ust. 1 pkt 1, 3 i 12 tej ustawy tj. pracownicy z wyłączeniem prokuratorów, członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych, osoby odbywające służbę zastępczą, a dobrowolnie ubezpieczeni wymienieni w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4, 5, 8 i 10 czyli wykonujący pracę nakładczą, wykonujący pracę na podstawie umowy agencyjnej, zlecenia, umowy o świadczenie usług, prowadzący działalność pozarolniczą i osoby z nimi współpracujące, wykonujący pracę na podstawie skierowania do pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania oraz duchowni.

Treść odwołania oraz dokumentacja zgromadzona w aktach zasiłkowych jednoznacznie wskazują, że prawo do zasiłku chorobowego za okres objęty zaskarżonymi decyzjami E. S. wywodzi z zatrudnienia w (...) spółce jawnej w S.. Podleganie przez ubezpieczoną pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu u tego płatnika stanowiło przedmiot postępowania toczącego się przed Sądem Okręgowym w S. pod sygn. akt VI U 718/17. Wyrok tego sądu modyfikujący decyzję wyłączającą z ubezpieczeń społecznych w sposób korzystny dla ubezpieczonej jest prawomocny w związku z oddaleniem przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie złożonej od niego przez organ rentowy apelacji. Prawomocny wyrok sądu korzysta z powagi rzeczy osądzonej, co oznacza niemożność poczynienia w innym toczącym się postępowaniu ustaleń pozostających z nimi w sprzeczności. Zgodnie bowiem z art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy i organy państwowe. Rozpoznając niniejszą sprawę (...) związany przytoczonym wyrokiem Sądu Okręgowego w S. nie mógł dokonywać samodzielnie ustaleń w zakresie objętym postępowaniem przed Sądem Okręgowym.

Nie mogło to jednak oznaczać uwzględnienia odwołania co do okresów 15 – 18 grudnia 2016r. i 4 – 5 kwietnia 2017r., choć odmowę zasiłku w zaskarżonych decyzjach organ argumentował brakiem przesłanki w postaci podlegania ubezpieczeniu chorobowemu.

Przy rozstrzygnięciu prawa do świadczenia sąd nie może bowiem ograniczać się do przyczyny odmowy wskazywanej przez organ, a stwierdzając, iż organ w tym zakresie racji nie ma, zbadać również przesłanki pozostałe.

Z zaświadczenia płatnika składek złożonego dla celów zasiłkowych, którego rzetelność i autentyczność nie budziła wątpliwości sądu, wynika, iż płatnik składek wypłacił E. S. wynagrodzenie chorobowe za okres 16 listopada 2016r. – 18 grudnia 2016r. Takie działanie płatnika pozostaje w zgodzie z regulacją art. 92 § 1 pkt 1 kodeksu pracy. Wskazany przepis przewiduje prawo pracownika do wynagrodzenia chorobowego za pierwsze 33 dni niezdolności do pracy w danym roku kalendarzowym. W myśl art. 12 ust. 1 ustawy zasiłkowej zasiłek chorobowy nie przysługuje za okresy niezdolności do pracy, w których ubezpieczony na podstawie przepisów o wynagradzaniu zachowuje prawo do wynagrodzenia. Skoro zatem ubezpieczona otrzymała wynagrodzenie chorobowe za okres 15 grudnia 2016r. – 18 grudnia 2016r., nie może skutecznie dochodzić zasiłku chorobowego za ten czas.

Zachodzą również negatywne przesłanki do przyznania ubezpieczonej zasiłku chorobowego za okres 4 – 5 kwietnia 2017r. W dniu 4 kwietnia 2017r. urodziła ona bowiem dziecko i, jak wynika z prawomocnego w tym zakresie wyroku tutejszego sądu z dnia 10 lipca 2018r. sygn. akt IX U 337/17, uzyskała od tej daty prawo do zasiłku macierzyńskiego. Oczywistym jest, iż nie można otrzymywać dwóch różnych zasiłków za ten sam okres, skoro funkcją każdego z tych świadczeń jest kompensowanie braku wynagrodzenia wskutek zaistnienia określonych zdarzeń (zachorowania, urodzenia dziecka), a świadczenia pochodzą z tego samego rodzaju ubezpieczenia.

Mając na uwadze powyższe sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie co do każdej decyzji w części, w jakiej postępowanie nie uległo umorzeniu.

Orzeczenie o kosztach wydane zostało w oparciu o art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu), do których zalicza się wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach. Decyzje organu rentowego nieomal w całości zostały przez sam organ zmienione, co nakazywało uznanie ubezpieczonej za wygrywającą proces w całości. Za takim uznaniem przemawiało i to, że wniosek o zasiłek chorobowy ujęty w zaświadczeniu płatnika składek obejmował okres od 19 grudnia 2016r., co czyni niezrozumiałym rozstrzygnięcie organu za okres wcześniejszy, a brak prawa do świadczenia za dwa dni kwietnia 2016r. warunkowało zdarzenie powstałe po wydaniu decyzji, nie zaś okoliczności powołane przez organ. W tych warunkach na rzecz ubezpieczonej winna zostać zasądzona od organu kwota odpowiadająca stawce minimalnej przewidzianej w § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U.2018.265), omyłkowo określona przez sąd na 120, a nie 180 zł. W sprawie badaniu podlegała prawidłowość dwóch decyzji, ubezpieczona wniosła jednak jedno odwołanie, stąd przyznanie jej kosztów za jedno postępowanie.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)